

Handreiking voor inwonersparticipatie

Dit document is bedoeld ter ondersteuning van de themamanagers en projectleiders om in de uitvoering van het transformatieplan inwoners te betrekken en onderdeel te maken van de uitvoering. Het document is tot stand gekomen door reacties van inwoners in Eemland op het transformatieplan en heeft als doel een brug te slaan tussen ‘medisch- en sociaal domein’ en ‘de leefwereld van inwoners’.

Hoor mij, zie mij!

Beroepskrachten die inwoners willen betrekken bij ontwikkelingen, zoals de uitvoering van het transformatieplan, doen dit vanuit de systeemwereld met vastgestelde doelen en te bereiken effecten. Inwoners kijken naar hun eigen leefwereld, dus hun straat, wijk of omgeving die een voor inwoners logische afbakening kent. Binnen die leefwereld is er energie om naar elkaar om te kijken, samen dingen te organiseren en dingen te verbeteren. Inwoners zijn graag betrokken bij ontwikkelingen die zich in hun leefwereld afspelen. Tips die bijdragen aan verbinding:

- Hoor mij, zie mij! Daar begint het mee en dit is de belangrijkste behoefte voor iedereen;
- Dat bereik je met oprechte interesse, een open houding en luisteren;
- Iedereen aan tafel is ook inwoner, dus bedenk wat voor jou belangrijk is in je leefomgeving;
- Zet je eigen oplossingen even opzij en verken eerst het perspectief van de inwoners, leg vervolgens jouw oplossing daar als gelijkwaardig perspectief naast en kijk vervolgens hoe die perspectieven elkaar kunnen versterken;
- Laat bewoordingen aansluiten bij de beleving van inwoners;
- Als de weg gewezen wordt in zorg en/of welzijn, laat het daarbij en neem het niet over!
  - Beroepskrachten laten verantwoordelijkheid(gevoel) los;
- Als er een hulpvraag is bij inwoners zorg voor **één eenvoudige** weg.

Reactie op het transformatieplan

Betrek inwoners in de ontwerp- en testfases van de usecases, zo neem je het perspectief van de inwoners mee, beperk je de informatieachterstand aan de informele kant en ervaar je de meerwaarde van ervaringskennis. Neem bij de ontwerpfase van de usecases, naast het ophalen van wat inwoners willen expliciet mee welke rol inwoners in de uitvoering kunnen hebben (dus niet: ophalen wat inwoners willen en dat dan vanuit formele organisaties gaan organiseren, maar wel: vaststellen welke ondersteuning nodig is voor de ontwikkeling aan de informele kant).

Feedback op het plan is:

- Het is een moeilijk en ingewikkeld plan. Tip is om de publieksversie per thema of onderdeel te maken;
- Leren en scholing in het plan is gericht op professionals. Tip is om ervaringskennis voortdurend en overal onderdeel te maken van het ontwikkeltraject;
- In het transformatieplan wordt vaak ‘de wijk’ genoemd, maar er staat geen definitie.
  - ‘De wijk’ weet zelf hoe de wijk er precies uitziet

Onderwerpen waardoor inwoners lastig bereikt worden

Buurt- en wijkcentra en andere inwonersinitiatieven in de regio weten als geen ander dat het niet voor iedereen makkelijk is om mee te doen in je eigen wijk of in de maatschappij. Die drempel is vaak nog groter naar de formele partijen, dus naar zorg en/of ondersteuning. Het is goed dat beroepskrachten zich daar ook bewust van zijn. Onderstaande punten geven richting voor die bewustwording:

- Stigma rond financiën , dreigende oorlog, sociale media (wat klopt / wat klopt niet)
- Verschillende culturele achtergronden; er is steeds meer aandacht voor een Islamitische achtergrond, maar minder voor bijvoorbeeld een Aziatische of Chinese achtergrond
  - Laat technologie helpen in vertalen naar de 'eigen taal'
  - Breng meer in beeld, zodat bijvoorbeeld inwoners met een licht verstandelijke beperking, laaggeletterde inwoners en alle anderen die daar baat bij hebben mee kunnen doen
- Bij veiligheid gaat het vooral om bio-psychosociale veiligheid: de basis (bed, bad, brood, piramide van Maslov) moet op orde zijn om te kunnen kijken naar je leefomgeving en je daartoe te verhouden

Ideeën

Onderwerpen sluiten vaak niet aan op waar inwoners mee bezig zijn. Probeer daarom breed naar een onderwerp te kijken om te verbinden in de transformatieopgave, zodat aansluiting ontstaat bij waar inwoners op aan gaan. Bedenk in de themagroep/projectgroep hoe je aansluiting van inwoners wil realiseren. Ga de wijk in, knoop open gesprekken aan met mensen die je daar tegenkomt (bijvoorbeeld met mandarijngesprekken), probeer verbinding te vinden tussen wat hen bezighoudt en waar je vanuit je opdracht iets mee wilt, en verken vervolgens hoe je samen kunt optrekken. Zoek personen binnen zo'n gemeenschap die wel aansluiting hebben met (betreffende) inwoners en probeer via hen te leren waar deze inwoners op aan gaan.

- Wil je met inwoners aan de slag: organiseer een wijk/organisatieschouw!
  - Neem contact op met de coördinator inwonersparticipatie of één van de ambassadeurs van de participatiehub, wij denken graag met je mee!
  - Ga samen de wijk in om te zien wat er is en wie sleutelpersonen zijn
  - Sluit aan bij wat er al is
  - Geef ruimte aan enthousiasme, inwoners steken graag energie in hun eigen leefomgeving
  - Hou ook een schouw bij de formele partij (gemeente, gezondheidscentrum, VVT-organisatie) om inwoners ook daarmee bekend te maken
- Ontsluiten medisch en sociaal domein: vergeet de inwoners niet!
  - Buurthuizen en wijkcentra vervullen een belangrijke verbinding tussen de leefwereld en de formele partijen, betrek die in de plannen
  - Betrek inwoners actief bij de ontsluiting van medisch en sociaal domein, zodat zij kunnen meedenken over wat er wel werkt en wat niet
  - Een buurtverbinder is bij voorkeur één persoon
  - Er zijn veel verschillende loketten en tijdsloten, breng dat terug naar één plek
  - **Wens:** Inwoner coördineert en de formele partijen sluiten aan

- Buurthuizen en wijkcentra zijn plekken waar je als beroepskracht gelijkwaardig mee kunt doen. Op dezelfde informele manier als inwoners onderling met elkaar schakelen. Startpunt is dan niet een oplossing, maar een probleem wat je signaleert. Kijk hoe inwoners daarop reageren. Of luister wat er speelt in de ogen van inwoners, welke oplossingen zij zien en gooi een balletje op over wat jouw organisatie daar nog aan toe kan voegen.

Makkelijk op te lossen

- Zorg ervoor dat in elke gemeente de 'button' van het Meld- en Adviespunt Bezorgd makkelijk te vinden is
- Maak naast EHBO ook MHFA (Mental Health First Aid) toegankelijk en promoot dat aan inwoners

Contact

Wij staan in contact met inwoners die geïnteresseerd zijn om mee te denken en helpen je graag om de juiste personen te vinden en te benaderen. Dit zijn contacten met inwoners, inwonersinitiatieven en belangenbehartigers zoals patiënten/cliëntenraden, die zich aangemeld hebben voor de participatiehub. Neem dus gerust contact met ons op!

Linda Honig: coördinator inwonersparticipatie (L.honig@ggzcentraal.nl, 0683008863)

Maarten Rector: ambassadeur inwoners en inwoners initiatieven (maarten@doordachtdoen.nl, 0628112639)

Evert Jan van Hasselt: projectleider participatiehub (evertjan@business21.nl, 0683601758)

Roel Wieringa: coördinator participatiehub en projectleider burgerparticipatie VEL (roel@impact033.nl, 0654296112)